

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

4 Αυγούστου 2011

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **4 Οκτωβρίου 2011**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Περαιτέρω επιδείνωση του κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Ιούλιο υποχωρεί περαιτέρω στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** και για πέμπτο μήνα στην **Ευρωζώνη**, κατά 2,2 μονάδες σε αμφότερες τις ζώνες, φθάνοντας στις 102,4 και 103,2 μονάδες αντίστοιχα. Ωστόσο κινείται πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο του. Η επιδείνωση του κλίματος στην Ευρωζώνη προέρχεται από τις δυσμενέστερες προσδοκίες σε όλους τους τομείς, με σημαντικές απώλειες στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες. Στην ΕΕ, το κλίμα επιδεινώνεται επίσης στη Βιομηχανία, το Λιανικό Εμπόριο και στις Υπηρεσίες, αλλά βελτιώνεται στις Κατασκευές, ενώ η Καταναλωτική Εμπιστοσύνη εξασθενεί και στις δύο ζώνες.

Συγκεκριμένα, στη **Βιομηχανία**, παρόλο που ο σχετικός δείκτης παραμένει υψηλότερα του μακροχρόνιου μέσου όρου του σε ΕΕ και Ευρωζώνη, η περαιτέρω πτώση του κατά 2,6 και 2,4 μονάδες αντίστοιχα, συμβάλλει καθοριστικά στην επιδείνωση του οικονομικού κλίματος και στις δύο ζώνες. Ο δείκτης στις **Υπηρεσίες** υποχωρεί κατά 2,2 μονάδες στην Ευρωζώνη και οριακά στην ΕΕ (-0,4), ενώ στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο σχετικός δείκτης μειώνεται περισσότερο στην ΕΕ (-2,6) σε σχέση με την Ευρωζώνη (-0,9). Στις **Κατασκευές** ο σχετικός δείκτης υποχώρησε στην Ευρωζώνη κατά μία μονάδα, ενώ αντίθετα στην ΕΕ σημείωσε μικρή άνοδο (+0,9). Τέλος, η **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη** περιορίστηκε κατά 1,5 μονάδα σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις 0,3 και 1,1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι θετικές *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* περιορίζονται και σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ εντονότερη είναι η μείωση που καταγράφεται στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών*, τόσο στην ΕΕ όσο και την Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* υποδηλώνουν διόγκωσή τους και στις δύο ζώνες, μεγαλύτερη όμως στην ΕΕ.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται σε ΕΕ και Ευρωζώνη στις 6,2 και 7,9 μονάδες αντίστοιχα. Οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* περιορίζονται οριακά στην ΕΕ και κατά 3 μονάδες στην Ευρωζώνη, ενώ οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* υποχωρούν επίσης και στις δύο περιφέρειες και εντονότερα στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* κερδίζουν 1,5 μονάδα στην ΕΕ και υποχωρούν οριακά στην Ευρωζώνη.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται εκ νέου στις -5,0 και -3,5 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* περιορίζονται και στις δύο ζώνες και περισσότερο στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* αυξάνονται ήπια στην ΕΕ και οριακά στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι *προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* περιορίζονται κατά 3,5 περίπου μονάδες στην ΕΕ και παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	108,29	111,15	93,45	79,64	101,63				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,5	107,11	109,39	93,70	80,68	100,84				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,7	104,15	108,05	95,63	76,26	75,08				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	96,3	97,9	99,8	101,1	100,0	100,2	102,1	103,2	103,6	104,1	105,3	106,4
Ευρωζώνη	95,4	95,8	98,0	100,1	98,3	99,1	101,2	102,2	103,5	104,4	105,7	107,0
Ελλάδα	81,7	78,5	76,3	75,8	70,2	71,8	73,9	75,1	74,3	74,9	74,8	73,7
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,9	107,3	107,4	105,1	105,4	104,4	102,4					
Ευρωζώνη	106,8	108,0	107,3	106,1	105,5	105,1	103,2					
Ελλάδα	76,1	79,4	78,4	74,2	74,0	70,0	70,9					

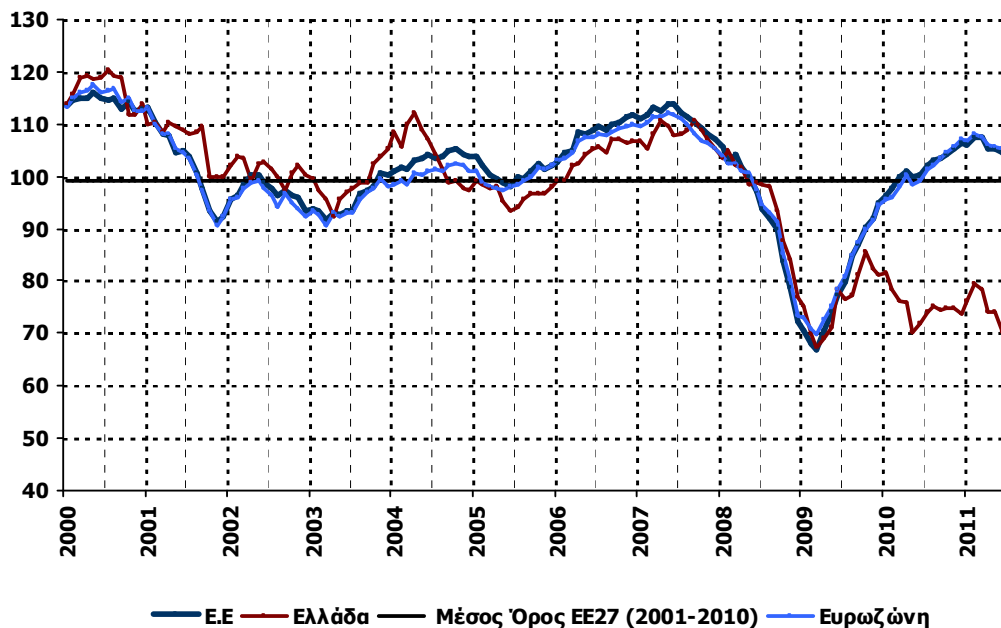
Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

- Στις **Κατασκευές**, οι σχετικοί ευρωπαϊκοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -25,2 και -24,5 μονάδες. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι μεταβολές και στις δύο περιφέρειες είναι οριακές: οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* και για *την απασχόληση το επόμενο 12μηνο* βελτιώνονται στην ΕΕ και επιδεινώνονται στην Ευρωζώνη.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -12,4 μονάδες στην ΕΕ και στις -11,2 στην Ευρωζώνη. Από τους επιμέρους δείκτες, οι *προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους* παραμένουν αμετάβλητες στις δύο ζώνες, ενώ εκείνες που αφορούν *την οικονομική κατάσταση της χώρας* περιορίζονται κατά 3 μονάδες περίπου σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη. Σταθερή παραμένει και στις δύο ζώνες η *πρόθεση των καταναλωτών για αποταμίευση*, ενώ τέλος, οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας* εντείνονται τόσο στην ΕΕ όσο και την Ευρωζώνη.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος όμως δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – υποχωρεί αισθητά και τον Ιούλιο, κατά 5 και 11 περίπου μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα, φθάνοντας στις 11,3 και 7,5 μονάδες. Σε όλα τα επιμέρους στοιχεία των δύο δεικτών καταγράφονται σημαντικές απώλειες: οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* περιορίζονται κατά 5 περίπου μονάδες στην ΕΕ και 9 μονάδες στην Ευρωζώνη, ενώ σημαντικές είναι και οι μειώσεις που καταγράφονται, ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, ως προς τις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Τέλος, οι

προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο περιορίζονται κατά 8-9 μονάδες και στις δύο περιφέρειες.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος E.E-27 και Ελλάδα
(1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται. Από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές χώρες, η σημαντικότερη πτώση στο σχετικό δείκτη καταγράφεται στην Ιταλία (-4,5) και την Ισπανία (-2,7), ενώ ακολουθούν η Ολλανδία (-2,1), η Γερμανία (-1,8), το Ην. Βασίλειο (-1,4) και η Γαλλία (-0,5). Αντίθετα, το κλίμα βελτιώνεται οριακά στην Πολωνία (+0,4), ενώ μόνο στην Γερμανία και την Γαλλία ο σχετικός δείκτης τον Ιούλιο παραμένει πάνω από τους αντίστοιχους μακροχρόνιους μέσους όρους του.

β) Ελλάδα: Σταθεροποίηση του οικονομικού κλίματος, σε νέα χαμηλά επίπεδα όμως η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα ενισχύεται μόνο οριακά τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 70,9 μονάδες, απέχοντας πολύ όμως από το μακροχρόνιο μέσο όρο του. **Μετά τη συνεχή επιδείνωση του προηγούμενου τριμήνου που κορυφώθηκε τον Ιούνιο, η ψήφιση του μεσοπρόθεσμου, ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης και οι διαφαινόμενες – κατά τη στιγμή της έρευνας – θετικές αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων της Ευρωπαϊκής Συνόδου Κορυφής ως προς τη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας, φαίνεται να επενεργούν σταθεροποιητικά στο οικονομικό περιβάλλον. Ουσιαστικά όμως, είναι οι επιχειρηματικές προσδοκίες που απλώς δεν επιδεινώνονται περαιτέρω, ενώ οι καταναλωτές εξακολουθούν να είναι δύσπιστοι και αβέβαιοι για την εξέλιξη της οικονομίας και των οικονομικών τους. Έτσι η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχωρεί σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα.** Στους επιμέρους τομείς της οικονομίας, το κλίμα βελτιώνεται ελαφρά σε όλους, με εξαίρεση τις Κατασκευές, όπου καταγράφεται νέα ιστορικά χαμηλή επίδοση. Αλλά και στην πλευρά της ζήτησης η καταναλωτική εμπιστοσύνη επιδεινώνεται και αυτή, υποχωρώντας σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι αρνητικές *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* αλλάζουν πρόσημο τον Ιούλιο και διαμορφώνονται στην καλύτερη επίδοση του τετραμήνου, ενώ ο δείκτης των *αποθεμάτων* αποκλιμακώνεται οριακά. Η πτώση ωστόσο στις *εκτιμήσεις για παραγγελίες προς προμηθευτές* αντισταθμίζει εν μέρει τις ευνοϊκές αυτές μεταβολές.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών* περιορίζονται σημαντικά, εξέλιξη η οποία αντισταθμίζεται μερικώς από την επιδείνωση στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης* και τις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της*.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, όλα τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας βελτιώνονται: οι αρνητικές *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις* αλλά και οι πολύ αρνητικές *προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο* αμβλύνονται, ενώ και τα *αποθέματα* παρουσιάζουν μικρή αποκλιμάκωση.
- στις **Κατασκευές**, η μικρή ανάκαμψη από τις ιστορικά χαμηλές *εκτιμήσεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* των επιχειρήσεων, δεν καταφέρνει να αντισταθμίσει την επιδείνωση των *προβλέψεων για την απασχόληση*.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση* επιδεινώνονται αισθητά και διαμορφώνονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ εξαιρετικά *δυσσίωνες* είναι και οι *εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας*. Η μικρή άνοδος στην *πρόθεση για αποταμίευση* και τις *προβλέψεις για την ανεργία*, μετά τις ιστορικά χαμηλές επιδόσεις τους τον Ιούνιο, δεν επαρκεί για να αντιστρέψει την επιδείνωση του συνολικού δείκτη.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Σταθερές οι επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Ιούλιο καταγράφει οριακή άνοδο και διαμορφώνεται στις 77,5 μονάδες (από 76,2 μονάδες), ελαφρώς υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περυσινής επίδοσης (75,8 μονάδες). **Η Βιομηχανία παραμένει άλλωστε ο τομέας που επιδεικνύει σταθερές προσδοκίες τα τελευταία δύο χρόνια. Η πλειονότητα των στοιχείων που εξετάζονται δεν σημειώνει σημαντικές μεταβολές αυτόν το μήνα, με την εγχώρια ζήτηση να παραμένει όμως υποτονική και τις εξαγωγές να εξακολουθούν να υποστηρίζουν τις συνολικές πωλήσεις.** Οι μεταβολές είναι οριακές στα βασικά στοιχεία δραστηριότητας που συναποτελούν το συνολικό δείκτη: οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* κερδίζουν δύο μονάδες αλλά παραμένουν σε ελαφρώς αρνητικά επίπεδα, ενώ οι έντονα δυσμενείς *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* διατηρούνται στα ίδια επίπεδα. Σχετικά με τις *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων*, αυτές παραμένουν σε υψηλότερα από τα κανονικά για την εποχή επίπεδα, καταγράφοντας επίσης οριακή μεταβολή. Αναλυτικότερα:

α) Ως προς το **επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης**, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται το τελευταίο δίμηνο στις -42 με -43 μονάδες, με τις μισές επιχειρήσεις του τομέα να δηλώνουν εκ νέου μειωμένες για την εποχή παραγγελίες και μόλις το 6% των επιχειρήσεων να αναφέρει το αντίθετο.

β) Ο θετικός μέχρι τον Μάιο δείκτης των **προβλέψεων για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, τον Ιούλιο διατηρεί το αρνητικό πρόσημο του περασμένου μήνα και βελτιώνεται οριακά (στις -3 μονάδες από -5). Μία στις πέντε επιχειρήσεις αναμένει ότι η παραγωγή της θα αυξηθεί το επόμενο τρίμηνο και το 23% προβλέπει το αντίθετο.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει σχετικά υψηλό, στις +17 μονάδες (από +19), με το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων του τομέα να δηλώνει υψηλά για την εποχή αποθέματα και ένα 8% να αναφέρει το αντίθετο.

δ) Μετά την υποχώρηση του προηγούμενου μήνα, τον Ιούλιο οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στη χαμηλή επίδοση των -22 μονάδων. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 13% κρίνει ως χαμηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών του και το 36% δηλώνει το αντίθετο.

ε) Μικρή άνοδο παρουσιάζουν οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο**, με το σχετικό δείκτη να ενισχύεται κατά 5 μονάδες, στις +9, και τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναφέρουν αυξημένες εξαγωγές σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ως προς τις

προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες, αυτές διατηρούνται στα ίδια επίπεδα, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται εκ νέου στις +12 μονάδες και μία στις τέσσερις επιχειρήσεις να αναμένει άνοδο των εξαγωγών της το επόμενο τρίμηνο.

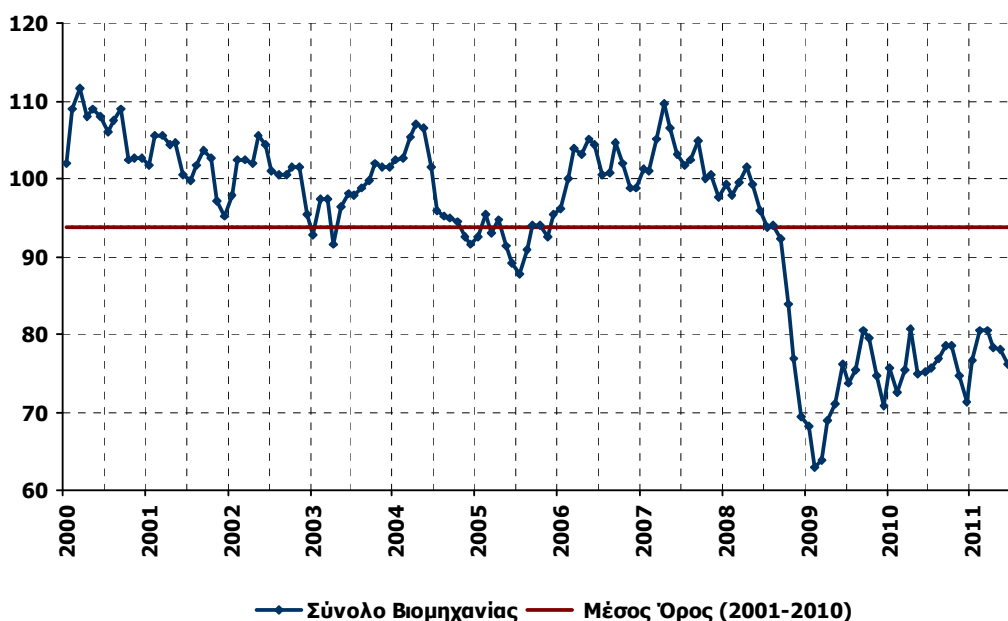
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Βιομηχανία (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07	93,7	101,5	102,8	91,9	72,1	75,8		
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8	76,9	78,4	78,5	74,6	71,3
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
76,6	80,6	80,5	78,3	78,1	76,2	77,5					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Στα ίδια, ελαφρώς αρνητικά επίπεδα παραμένουν και οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -3 με -4 μονάδες το τελευταίο δίμηνο. Θετική είναι όμως η εξέλιξη στις **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους**, αφού ο σχετικός δείκτης κερδίζει τον Ιούλιο 3 μονάδες, αλλάζοντας πρόσημο, και διαμορφώνεται στις +3 μονάδες, στην καλύτερη επίδοση από τον Οκτώβριο του 2009.

ζ) Από την άλλη πλευρά οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** περιορίζονται οριακά στους 3,5 (από 4 μήνες), στη δυσμενέστερη επίδοση του τελευταίου δωδεκαμήνου, ενώ το

ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώνεται σχεδόν στα ίδια επίπεδα του Ιουνίου, στο 67,4% (από 67,7%), που είναι η χαμηλότερη τιμή του από τον περσινό Σεπτέμβριο.

η) Αμετάβλητες, σε αρνητικά επίπεδα, παραμένουν οι **προβλέψεις για την απασχόληση**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -15 με -16 μονάδες το πρώτο δίμηνο του καλοκαιριού και το 22% των επιχειρήσεων να προβλέπει πτώση της απασχόλησης το επόμενο διάστημα.

θ) Σταθερότητα παρουσιάζεται και ως προς τις **προβλέψεις για τις τιμές των προϊόντων**, με το σχετικό δείκτη να επιστρέφει στις -7 μονάδες. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 7% των επιχειρήσεων αναμένει αύξηση τιμών το επόμενο διάστημα και διπλάσιο ποσοστό πτώση.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τις **νέες παραγγελίες** αν και σημειώνεται βελτίωση τον Ιούλιο σε σχέση με τον Απρίλιο, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό: διαμορφώνεται στις -5 μονάδες (από -11), με το ποσοστό όμως εκείνων που αναφέρουν αύξηση των νέων παραγγελιών σχεδόν να διπλασιάζεται στο 11%.

κ) Στο τριμηνιαίο ερώτημα ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, ενισχύεται σε σχέση με τον Απρίλιο το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του στο 37% (από 29%), με το 46% πάντως των ερωτηθέντων να δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 12% την ανεπάρκεια κεφαλαίων.

λ) Τέλος, ως προς τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη γεωγραφική κατεύθυνση των **εξαγωγών τους προσεχείς μήνες**, δεν σημειώνονται τον Ιούλιο σημαντικές μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση. Τα σχετικά ισοζύγια παραμένουν θετικά ως προς τους τρεις βασικούς εξαγωγικούς προορισμούς: στις +20 μονάδες (από +18) προς την ΕΕ, στις +17 (από +19) προς τον υπόλοιπο κόσμο και στις +5 εκ νέου προς τις Βαλκανικές χώρες.

Από τους επιμέρους κλάδους, στα Καταναλωτικά αγαθά σημειώνεται οριακή επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών τον Ιούλιο, ενώ αντίθετα στα Ενδιάμεσα και περισσότερο στα Κεφαλαιουχικά αγαθά οι σχετικές προσδοκίες βελτιώνονται. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, μετά από ένα δίμηνο ήπιας ανόδου, τον Ιούλιο σημειώνει οριακή κάμψη και διαμορφώνεται στις 86,3 μονάδες (από 87,2 μονάδες), υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής του επίδοσης (77,7 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, καταγράφεται μείωση στους δείκτες των εκτιμήσεων για τα επίπεδα των παραγγελιών και της προβλεπόμενης παραγωγής στις -31 (από -26) και +8 (από +11) μονάδες αντίστοιχα. Η πτώση στο ισοζύγιο των αποθεμάτων στις +8 μονάδες (από +14) δεν καταφέρνει να αντισταθμίσει πλήρως την παραπάνω υποχώρηση. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα παραγωγή και τις πωλήσεις βελτιώνονται, με τους σχετικούς δείκτες να κινούνται πλέον σε θετικά επίπεδα, ενώ αντίθετα οι δείκτες για τις εξαγωγικές εκτιμήσεις και προβλέψεις των επιχειρήσεων του κλάδου,

σημειώνουν όλοι επιδείνωση. Σε σχέση με την απασχόληση των επιχειρήσεων, ο σχετικός δείκτης παραμένει για δεύτερο μήνα στην τελευταία τριετία οριακά θετικός (+2 μονάδες), με τη συντριπτική πλειονότητα να προβλέπει σταθερότητα, ενώ σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες υπερτερούν κατά 7 μονάδες έναντι των προσδοκιών ανόδου. Στα τριμηνιαία ερωτήματα, άνοδος καταγράφεται στις νέες παραγγελίες (+1 από -8 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ αυξάνεται στο 52% (από 38%) το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι η δραστηριότητά τους διεξάγεται απρόσκοπτα. Τέλος, σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου, σημειώνεται πτώση στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές προς την ΕΕ, άνοδος στις αντίστοιχες σχετικά με τα Βαλκάνια και σταθερότητα ως προς τις λοιπές χώρες, για τις οποίες οι σχετικοί δείκτες να παραμένουν θετικοί.

Μετά το ιστορικό χαμηλό του Ιουνίου, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** ανακάμπτει ελαφρώς τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 54 μονάδες (από 47 μονάδες), χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (65,7 μονάδες). Σημαντική διόρθωση καταγράφουν τα πολύ διογκωμένα για την εποχή αποθέματα του Ιουνίου (στις +28 από +41 μονάδες ο δείκτης), ενώ και το αρνητικό ισοζύγιο των προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες βελτιώνεται κατά 7 μονάδες (στις -31). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση παραμένουν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, με τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις να δηλώνουν χαμηλή για την εποχή ζήτηση. Οι παραγγελίες από το εξωτερικό παραμένουν υποτονικές, ενώ περισσότερες είναι οι επιχειρήσεις που δηλώνουν περιορισμένες εξαγωγές σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, με το δείκτη των προβλέψεων για το επόμενο διάστημα πάντως να παραμένει θετικός (+4 μονάδες από +2). Το ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση του κλάδου καταβαρυνώνεται στις -72 μονάδες (από -40), ενώ σε όρους τιμών, ο σχετικός δείκτης δεν μεταβάλλεται από τις -15 μονάδες. Στα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες έχουν ενισχυθεί σε σχέση με τον Απρίλιο (-11 από -24 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ τριπλασιάζεται στο 15% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του. Τέλος, καταγράφονται έντονες μεταβολές στις τριμηνιαίες εκτιμήσεις για τις εξαγωγικές επιδόσεις, με τους σχετικούς δείκτες πάντως προς κάθε προορισμό να παραμένουν θετικοί και σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Οριακή αύξηση καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, καθώς ο δείκτης τους διαμορφώνεται στις 74,3 από 73,5 μονάδες, επίδοση παραπλήσια με την αντίστοιχη περσινή (75,4 μονάδες). Η ήπια διόρθωση στον έντονα αρνητικό δείκτη των παραγγελιών και της ζήτησης (στις -48 μονάδες από -50) και στον ελλειμματικό δείκτη των προβλέψεων για την παραγωγή (-6 από -10 μονάδες). αντισταθμίζεται εν μέρει από την εκτιμώμενη διόγκωση των αποθεμάτων (στις +22 από +18 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, σημαντική ανάκαμψη σημειώνει ο δείκτης εκτιμήσεων των τρεχουσών εξαγωγών, της παραγωγής και των πωλήσεων, ενώ σε σχέση με την απασχόληση του κλάδου, τρεις στις δέκα επιχειρήσεις προβλέπουν μείωσή της το επόμενο τρίμηνο (από μία στις τέσσερις). Οι προβλέψεις μείωσης των τιμών κυριαρχούν ασθενώς έναντι των πληθωριστικών προσδοκιών (στις -5 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Τέλος, στα τριμηνιαία ερωτήματα, καταγράφεται οριακή άνοδος σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου στις εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες, ενώ το ¼ των επιχειρήσεων αναφέρει ότι η παραγωγική του δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα, με τρεις στις πέντε να θεωρούν την ανεπαρκή

ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο. Ως προς τις εκτιμήσεις για τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων, σημειώνεται βελτίωση ως προς τις αγορές της ΕΕ και τον υπόλοιπο κόσμο και σταθερότητα ως προς τις Βαλκανικές χώρες σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: *Οριακή πτώση των προσδοκιών, σε ιστορικά χαμηλά οι Κατασκευές Κατοικιών*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές υποχωρεί εκ νέου στις 28,8 μονάδες τον Ιούλιο (από 29,9 μονάδες), σημαντικά χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής επίδοσής του (46,1 μονάδες). **Η νέα μείωση των προσδοκιών εκπορεύεται από τη μεγάλη πτώση του σχετικού δείκτη στις Ιδιωτικές Κατασκευές, την οποία δεν καταφέρνει να αντισταθμίσει η μικρή ανάκαμψη από τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Ιουνίου στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων.** Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας του δείκτη, οι δυσοίωνες *προβλέψεις για την απασχόληση* εντείνονται, με το 68% των επιχειρήσεων (από 65%) να προβλέπει νέα εξασθένηση της ζήτησης εργασίας από τις επιχειρήσεις του τομέα και μόλις το 6% (από 4%) να προσδοκά άνοδο στο επόμενο διάστημα. Οι *προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων* βαίνουν και αυτές οριακά δυσμενέστερες, με τη συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων (87%) να αναμένει μειωμένες προγραμματισμένες εργασίες. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων εξομαλύνονται ελαφρά, με το 63% όμως των επιχειρήσεων (από 67%) να αναμένει περαιτέρω μείωση της δραστηριότητάς του το επόμενο διάστημα και μόλις ένα 9% (από 6%) να προσμένει άνοδο. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 11,2 (από 12,6), επίδοση που είναι η χαμηλότερη του τελευταίου 1,5 έτους, ενώ στις *προβλέψεις για τις τιμές*, οι έντονα αποπληθωριστικές προσδοκίες μεταβάλλονται ήπια (στις -22 από -29 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Τέλος, σε σχέση με τα προσκόμματα που αντιμετωπίζουν στη λειτουργία τους, μόλις το 5% των επιχειρήσεων αναφέρει ότι η λειτουργία του διεξάγεται απρόσκοπτα, με το 55% να δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 31% τη χαμηλή ζήτηση και ένα 5% άλλους παράγοντες, όπως η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και η ύφεση, η υψηλή φορολογία, η καθυστέρηση πληρωμών από το Κράτος, οι μεγάλες εκπτώσεις, η απουσία δημοπράτησης έργων, η γραφειοκρατία, η αναστολή μεγάλων έργων κ.α.

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** «πέφτει» κατακόρυφα τον Ιούλιο, στις 33,7 μονάδες (από 56 μονάδες), σε σημαντικά δυσμενέστερη επίδοση σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι (50,6 μονάδες), με τις Κατασκευές Κατοικιών να σημειώνουν νέο αρνητικό ρεκόρ. Από τα στοιχεία που συναποτελούν το δείκτη, τόσο οι *προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου*, όσο και οι *προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* χάνουν αντίστοιχα 30 και 16 μονάδες, με τους σχετικούς δείκτες να κατρακυλούν στις -87 και -43 μονάδες αντίστοιχα. Στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, εξαλείφεται εξολοκλήρου η εξασθένηση του προηγούμενου μήνα στις αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται στις -44 μονάδες (από -28), ενώ ως προς τους

μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας, αυτοί περιορίζονται στους 5 (από 6,5), σε μια από τις ιστορικά χαμηλότερες επιδόσεις τους. Σχετικά με τις τιμές, οι προσδοκίες μείωσης κυριαρχούν σταθερά, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -29 μονάδες (από -32). Τέλος, σχεδόν μηδενικό είναι το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία, με το 58% αυτών να αναφέρει ως βασικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση, το 33% την ανεπαρκή χρηματοδότηση και ένα 8% λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες ως βασικότερα εμπόδια.

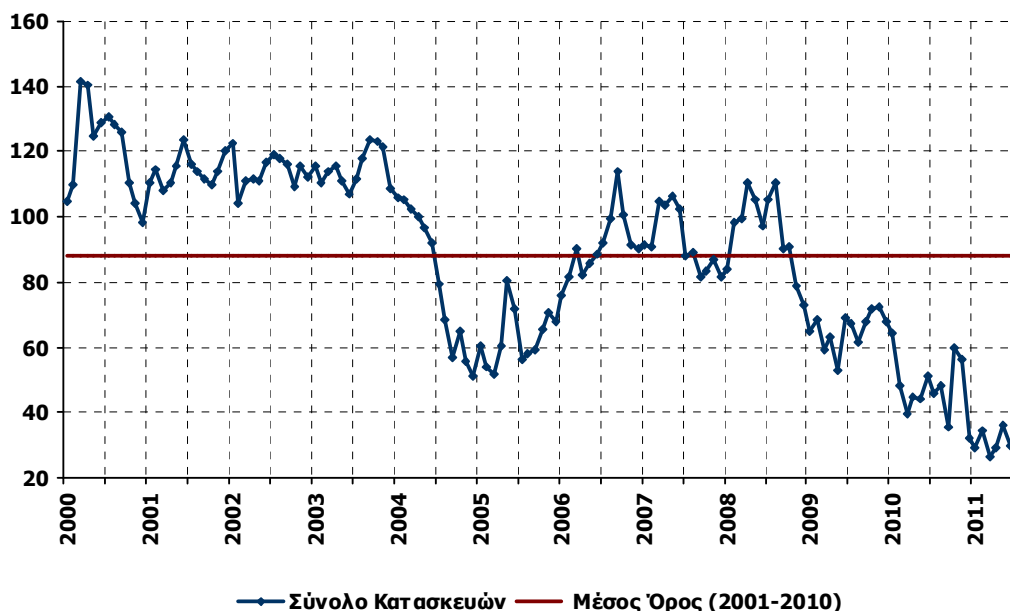
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)		Min	Max	Μέσος όρος							
		26,3 Μαρτ-11	123,8 Σεπ-03	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
2010											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1	48,0	35,5	59,7	56,1	32,2
2011											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
29,1	34,6	26,3	29,4	36,4	29,9	28,8					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Μετά τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Ιουνίου, τον Ιούλιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** σημειώνουν άνοδο, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται στα επίπεδα του Μαΐου, στις 24,7 μονάδες (από 11,6 μονάδες). Οι εξαιρετικά δυσμενείς προβλέψεις των επιχειρήσεων του κλάδου σχετικά με τις προγραμματισμένες εργασίες του εξομαλύνονται, αν και το ποσοστό που εξακολουθεί να αναμένει μείωση του επιπέδου εργασιών του το επόμενο τρίμηνο (87% από 96%) παραμένει απογοητευτικό. Εξάλλου, σχεδόν ομόφωνα οι επιχειρήσεις του κλάδου συνεχίζουν να αναμένουν μείωση της απασχόλησης (79% από 83%),

ενώ οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων υποδηλώνουν υποτονική δραστηριότητα, σύμφωνα με επτά στις δέκα επιχειρήσεις (από 82%). Ως προς τις τιμές, ένα 15% των επιχειρήσεων προσμένει άνοδο, με το διπλάσιο ποσοστό να αναμένει μείωση. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει εμπόδια στη λειτουργία του διαμορφώνεται στο 7%, με επτά στις δέκα επιχειρήσεις να δηλώνουν ότι η επιχειρηματική τους λειτουργία παρεμποδίζεται λόγω χαμηλής χρηματοδότησης, λόγω χαμηλής ζήτησης (13%) και εξαιτίας των λοιπών συγκυριακών παραγόντων (10%).

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: *Μικρή βελτίωση προσδοκιών*

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** καταγράφει οριακή άνοδο για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται τον Ιούλιο στις 56,9 μονάδες (από 55 μονάδες), στα ίδια σχεδόν επίπεδα με την αντίστοιχη περσινή επίδοση. **Στα περισσότερα στοιχεία δραστηριότητας καταγράφονται οριακές μεταβολές, ενώ οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους επιμέρους κλάδους του τομέα είναι μικτές: στα Τρόφιμα– Ποτά και τα Είδη Οικιακού Εξοπλισμού καταγράφεται βελτίωση, στα Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση και τα Πολυκαταστήματα μικρή κάμψη ενώ στα Οχήματα- Ανταλλακτικά οι προσδοκίες παραμένουν σταθερές.** Συνολικά, ο δείκτης των *εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* κερδίζει 5 μονάδες για δεύτερο συνεχή μήνα, αλλά παραμένει πολύ χαμηλά, στις -50 μονάδες. Οι *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων* παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να κινείται οριακά χαμηλότερα, στις -47 μονάδες και μόλις μία στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένει αύξηση στις πωλήσεις της το προσεχές διάστημα. Αμετάβλητες παραμένουν και οι εκτιμήσεις για τα *αποθέματα* το τελευταίο τρίμηνο, με το σχετικό δείκτη να εμφανίζει σταθερότητα από τις αρχές του έτους και να διαμορφώνεται εκ νέου στις +15 μονάδες. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι *δυσμενείς προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές* διατηρούνται στα ίδια επίπεδα (στις -47 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ σχεδόν αμετάβλητες παραμένουν και οι *προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα* (στις -25 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Τέλος, ως προς τις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διπλασιάζεται στις -30 μονάδες, υποδηλώνοντας ενίσχυση των προβλέψεων μείωσης των τιμών.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός**, μετά τη μικρή υποχώρηση του Ιουνίου, τον Ιούλιο κερδίζει 18 μονάδες και διαμορφώνεται στις 87,5 μονάδες, επίδοση που είναι η καλύτερη από τον Φεβρουάριο του 2010. Σημαντική άνοδο καταγράφουν οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις, με τους σχετικούς δείκτες να κινούνται στις -9 και -1 μονάδες αντίστοιχα (από -34 και -29). Αλλά και στα αποθέματα, ο σχετικός αρνητικός δείκτης περιορίζεται περαιτέρω, στις -21 μονάδες (από -10), με μία στις πέντε επιχειρήσεις να εκτιμά τα αποθέματά της ως χαμηλά για την εποχή και καμία επιχείρηση να μην δηλώνει το αντίθετο. Το θετικότερο κλίμα στον κλάδο ωθεί προς τα πάνω και το δείκτη των προβλέψεων των παραγγελιών προς προμηθευτές, στις +4 μονάδες (από -37), στην ευμενέστερη επίδοση του τελευταίου ενάμισι χρόνου. Ως προς την

απασχόληση, το σχετικό ισοσκελισμένο ισοζύγιο διατηρείται, με ενδιά στις δέκα επιχειρήσεις να προσδοκούν σταθερότητα. Τέλος, σε ότι αφορά τις τιμές, δύο στις πέντε επιχειρήσεις αναμένουν μείωση και ένα 12% άνοδο.

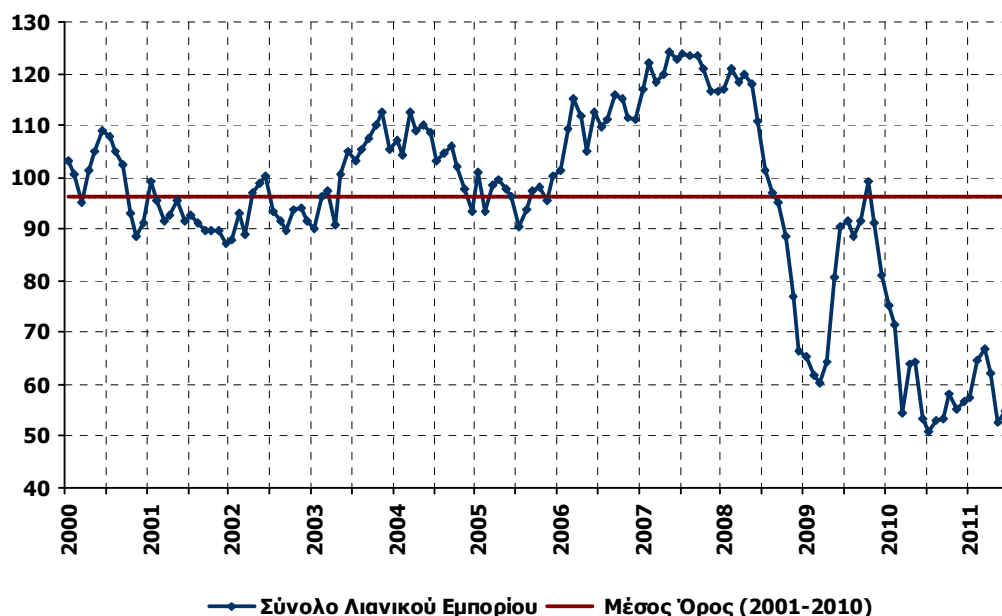
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min	Max	2001-2010	2007	2008	2009	2009	2010		
		50,8	124,3	96,3	120,8	102,5	80,7	80,5	59,2		
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8	53,2	53,4	58,2	55,3	56,6
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
57,5	64,8	66,7	62,0	52,9	55,0	56,9					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο
(1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Μικρή υποχώρηση για τρίτο κατά σειρά μήνα καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στις 47,2 μονάδες (από 49,1 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που συναπαρτίζουν το δείκτη, τόσο οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις όσο και οι έντονα δυσμενείς προβλεπόμενες πωλήσεις διευρύνονται (στις -69 και -61 μονάδες οι σχετικοί δείκτες αντίστοιχα), ενώ την αρνητική αυτή μεταβολή συγκρατεί εν μέρει η υποχώρηση του δείκτη εκτιμήσεων των αποθεμάτων, ο οποίος όμως παραμένει διογκωμένος (+26 από +32 μονάδες). Το ελλειμματικό ισοζύγιο των προβλέψεων ως προς τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο διατηρείται στα ίδια επίπεδα, στις -64 μονάδες, ενώ η

επιδείνωση στις προσδοκίες του τομέα αποτυπώνεται και στις προβλέψεις για την απασχόληση, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση των θέσεων εργασίας. Στο σκέλος των τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες παραμένουν κυρίαρχες κατά 34 μονάδες έναντι των προσδοκιών ανόδου των τιμών.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** τον Ιούλιο κερδίζουν έδαφος για δεύτερο κατά σειρά μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 50,6 μονάδες (από 45,3 μονάδες), χαμηλότερα σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (63 μονάδες). Οι εξαιρετικά χαμηλές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις από τις αρχές του έτους εξομαλύνονται, αν και ο σχετικός δείκτης παραμένει έντονα αρνητικός (-56 από -71 μονάδες). Η ρευστοποίηση των αποθεμάτων διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αφού δύο στις πέντε επιχειρήσεις δηλώνουν υψηλά για την εποχή αποθέματα και μόλις το 5% αναφέρει το αντίθετο. Το αρνητικό ισοζύγιο των προβλέψεων για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις περιορίζεται κατά 10 μονάδες, στις -49, ενώ ως προς τις προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, οι αρνητικές προσδοκίες διευρύνονται, με επτά στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν μείωσή τους. Τέλος, οι προβλέψεις για την απασχόληση και τις τιμές διατηρούνται σε αρνητικά επίπεδα (-19 και -14 μονάδες αντίστοιχα οι σχετικοί δείκτες).

Αμετάβλητες παραμένουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις 61,1 μονάδες, επίδοση υψηλότερη από την εξαιρετικά χαμηλή αντίστοιχη περσινή (33 μονάδες). Όλα τα στοιχεία δραστηριότητας παραμένουν όμως σε πολύ δυσμενή επίπεδα. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αντανακλούν την απογοητευτική πορεία της αγοράς (-49 από -47 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ ο δείκτης για τις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις για τις πωλήσεις του κλάδου χάνει 13 μονάδες και κατακυλά στις -46 μονάδες. Οι εκτιμήσεις για διόγκωση των αποθεμάτων εξασθενούν, με το 34% (από 52%) των επιχειρήσεων να δηλώνει υψηλά αποθέματα για την εποχή και μόνο το 1/5 να αναφέρει το αντίθετο. Στα ίδια, αρνητικά επίπεδα παραμένει ο δείκτης των προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές (στις -37 μονάδες), ενώ σε σχέση με την απασχόληση του κλάδου, για πέμπτο κατά σειρά μήνα καμία επιχείρηση δεν προσδοκά άνοδο και το 64% προβλέπει μείωση. Πτωτική παραμένει τέλος και η πορεία των τιμών με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -30 μονάδες

Το μεγαλύτερο πλήγμα της κρίσης του τομέα υφίστανται τα **Πολυκαταστήματα**, με το Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών να καταγράφει δεύτερο διαδοχικό ιστορικά χαμηλό ρεκόρ και να διαμορφώνεται στις 35,5 μονάδες (από 43,4 μονάδες). Η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων, (πάνω από 90%) αναφέρει μειωμένες πωλήσεις το τελευταίο τρίμηνο, αλλά εκφράζει και δυσοίωνες προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου. Πτωτικές είναι και οι βραχυπρόθεσμες παραγγελίες προς προμηθευτές, με τα αποθέματα να είναι κανονικά για την εποχή. Σε σχέση με την απασχόληση, το 95% των επιχειρήσεων δεν αναμένει μεταβολές στις θέσεις εργασίας, ενώ μόλις το 4% να προβλέπει μείωση. Τέλος, σχεδόν διπλασιάζεται τον Ιούλιο, στο 62%, το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που αναμένει πτώση των τιμών το επόμενο τρίμηνο, όταν το ποσοστό εκείνων που διατηρούν πληθωριστικές προσδοκίες διαμορφώνεται στο χαμηλό 7% (από 4%).

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Μικρή ανάκαμψη στις επιχειρηματικές προσδοκίες λόγω Τουρισμού

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** καταγράφει οριακή άνοδο τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 65,4 μονάδες (από 64 μονάδες), σε επίπεδο παραπλήσιο με το αντίστοιχο περσινό (64,1 μονάδες). **Η εικόνα στους επιμέρους κλάδους είναι μικτή, με τα τουριστικά Πρακτορεία κατά κύριο λόγο να δίνουν μικρή ώθηση στο δείκτη. Στο σύνολο του τομέα πάντως, η πλειονότητα των δεικτών παρουσιάζει σταθερότητα.** Πιο συγκεκριμένα, ανοδικά κατά 7 μονάδες κινούνται οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, με το σχετικό δείκτη όμως να παραμένει αρνητικός, στις -18 μονάδες. Από την άλλη πλευρά, ο δείκτης των *εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση* παραμένει αμετάβλητος για τέταρτο κατά σειρά μήνα, στις -23, με το 35% των επιχειρήσεων να αναφέρει μειωμένη ζήτηση το τελευταίο τρίμηνο. Στα ίδια επίπεδα διατηρούνται και οι *προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο*, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις -14 μονάδες και το 27% των επιχειρήσεων να αναμένει πτώση στη βραχυπρόθεσμη ζήτηση. Σχετικά με την απασχόληση του τομέα, και εδώ το ισοζύγιο παραμένει σταθερό, στις -20 μονάδες, με μόλις το 2% των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο της το επόμενο διάστημα και το 22% περαιτέρω μείωση των θέσεων εργασίας. Αλλά ούτε στις τιμές δεν καταγράφονται μεταβολές, αφού και πάλι ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -19 μονάδες. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία διευρύνεται ελαφρώς στο 31%, ενώ μία στις τρεις επιχειρήσεις δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία της, το 18% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 16% τονίζει τους παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση και την ύφεση, την ανεπάρκεια του κράτους και τη γραφειοκρατία, την καθυστέρηση εισπράξεων του δημοσίου, την υψηλή φορολογία, την ανεπαρκή τοπική αυτοδιοίκηση, τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση του επενδυτικού νόμου, το υποβαθμισμένο κέντρο της πρωτεύουσας και την εγκληματικότητα, τις απεργιακές κινητοποιήσεις, την έλλειψη ανάπτυξης και επενδύσεων κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Μετά την κατακόρυφη άνοδο εν όψει της θερινής τουριστικής περιόδου τον Ιούνιο, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** σημειώνει μικρή κάμψη τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 94,9 μονάδες (από 98,2 μονάδες), στη δεύτερη πάντως καλύτερη επίδοση του έτους, αλλά και μακράν υψηλότερη έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (77,8 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας του κλάδου που συναποτελούν το δείκτη, οι μεταβολές είναι μικτές: οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων είναι θετικές, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +19 μονάδες. Θετικές, αν και ηπιότερες σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα είναι οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις +5 μονάδες από +21 όμως τον Ιούνιο αντίστοιχα). Ωστόσο οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου είναι αρνητικές, καθώς θα ολοκληρωθεί η θερινή περίοδος. Οι προβλέψεις της απασχόλησης δείχνουν σταθερότητα, όπως και οι προβλέψεις για τις τιμές. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του διευρύνεται ελαφρά στο 43% (από 37%), με δύο στις πέντε επιχειρήσεις να κρίνουν ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης.

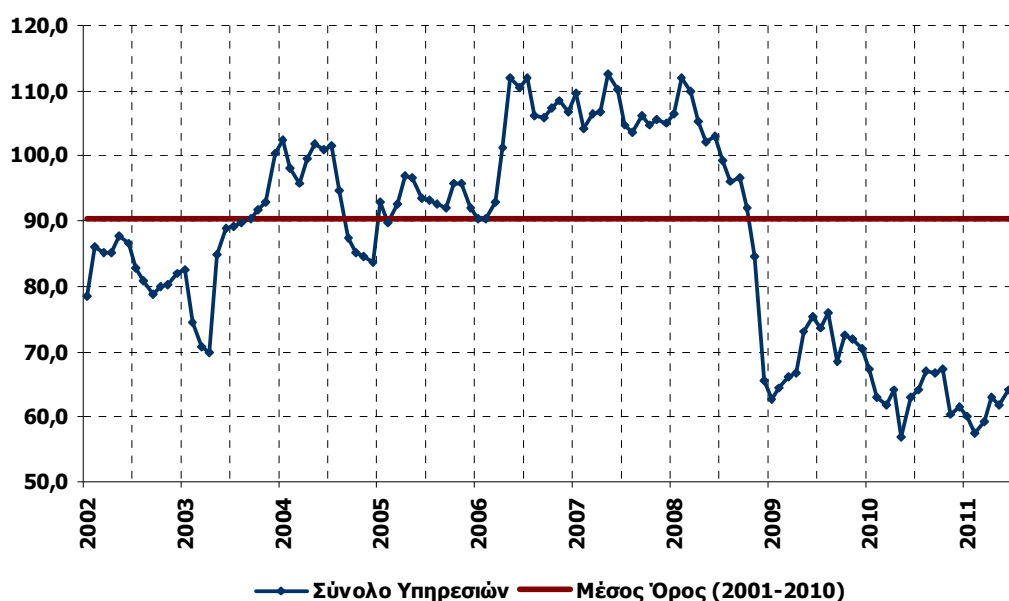
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)	Μέσοι όροι		2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010			
	Min	Max									
	56,8 <i>Μάι-10</i>	122,5 <i>3^ο τριμ 01</i>									
2010											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1	67,0	66,7	67,4	60,3	61,5
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
60,1	57,5	59,2	62,9	61,9	64,0	65,4					

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σημαντική άνοδο παρουσιάζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες τον Ιούλιο στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 92,2 μονάδες (από 75,8 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση της τελευταίας διετίας. Οι περισσότεροι δείκτες καταγράφουν άνοδο, με σημαντικότερες τη μεταβολή των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων (στις +19 ο σχετικός δείκτης) και τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, αν και το τελευταίο ισοζύγιο παραμένει αρνητικό (στις -13 μονάδες). Ως προς την προβλεπόμενη ζήτηση, αυτή αναμένεται να μειωθεί σύμφωνα με το 31% των επιχειρήσεων (από 38%). Στην απασχόληση του κλάδου, οι προβλέψεις των επιχειρήσεων υποδηλώνουν σταθερότητα (81%) ή μείωση (19%), ενώ σε σχέση με τις τιμές, το ¼ των επιχειρήσεων αναμένει και πάλι πτώση τους και καμία επιχείρηση δεν προβλέπει άνοδο. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι δεν παρεμποδίζεται η δραστηριότητά τους παραμένει για τρίτο κατά σειρά μήνα στο 25%, με το 36% να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 19% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση.

Σε νέα ιστορικά χαμηλή επίδοση διαμορφώνεται τον Ιούλιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, φθάνοντας στις 41,6 μονάδες (από 47,1 μονάδες). Οι κατ' επανάληψη μειούμενες εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων τονίζουν την επιδείνωση της κρίσης την οποία διέρχεται ο κλάδος, με τρεις στις πέντε πλέον επιχειρήσεις να δηλώνουν τη δυσαρέσκειά τους και μόλις το 2% να εκφράζει ικανοποίηση. Ο ήδη έντονα αρνητικός δείκτης των εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση διευρύνεται στις -40 μονάδες), ενώ και οι αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση εντείνονται, με τις μισές πλέον επιχειρήσεις να αναμένουν επιδείνωση. Οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν δυσμενείς, με το σχετικό ισοζύγιο να σταθεροποιείται στις -36 μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, οι προβλέψεις μείωσης κυριαρχούν σταθερά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τέλος, το 23% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, με μία στις τέσσερις επιχειρήσεις να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 32% την ανεπάρκεια των κεφαλαίων κίνησης και ένα 18% τους συγκυριακούς οικονομικούς παράγοντες ως βασικότερο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του.

Ήπια ανάκαμψη σημειώνουν οι προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 59,8 μονάδες (από 57,8 μονάδες), χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα (64,2 μονάδες). Η άνοδος του δείκτη εκπορεύεται από τη βελτίωση στην προβλεπόμενη ζήτηση, με το σχετικό ισοζύγιο κινείται σε θετικά επίπεδα (+4 από -5 μονάδες), αλλά και τις λιγότερο αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (-25 από -29 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Τις θετικές αυτές μεταβολές αντισταθμίζει εν μέρει η πτώση του δείκτη για τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους, στις -41 μονάδες (από -37), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, η πτωτική πορεία στις προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου παραμένει, αφού μόλις το 4% των επιχειρήσεων αναμένει αύξηση των θέσεων εργασίας και ένα τριπλάσιο ποσοστό μείωση. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία περιορίζεται περαιτέρω, στο 24% (από 34%), με το 43% να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο, το 12% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 19% τους λοιπούς οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς παράγοντες.

Μικρή άνοδο καταγράφουν για δεύτερο κατά σειρά μήνα οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται τον Ιούλιο στις 53 μονάδες (από 46,9 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση του τελευταίου εννεαμήνου, αλλά και υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής (45,4 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους καταγράφουν άνοδο 6 μονάδων (στις -32 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ και ο αρνητικός δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση κερδίζει 4 μονάδες και διαμορφώνεται στις -27. Σημαντική είναι η άμβλυση των πολύ απαισιόδοξων προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση: ο σχετικός δείκτης ανακάμπτει κατά 16 μονάδες, στις -24, που είναι η λιγότερο αρνητική επίδοση του έτους. Αντίθετα, ως προς την απασχόληση του κλάδου, διευρύνεται στο 32% (από 22%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένουν μείωση της ζήτησης εργασίας. Στο πεδίο των τιμών, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει στις -11 μονάδες, ενώ τέλος, το 1/5 των επιχειρήσεων αναφέρει και πάλι ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία, με το 27% να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, δύο στις πέντε επιχειρήσεις την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 11% τους παράγοντες που συνδέονται με τη δυσμενή οικονομική συγκυρία.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Ιούλιος 2011

Νέο χαμηλό ρεκόρ στην καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημειώνει δεύτερο διαδοχικό χαμηλό ρεκόρ τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις -76,8 μονάδες (από -75 μονάδες). **Οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν εξαιρετικά δύσπιστοι για τις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας για έξοδο από την κρίση. Ακόμα πιο απαισιόδοξοι είναι όμως για τα οικονομικά του νοικοκυριού τους, καθώς η ανασφάλεια για την απώλεια της εργασίας τους, αλλά και η συνεχιζόμενη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος κυριαρχούν ως τάσεις.** Έτσι, οι Έλληνες καταναλωτές είναι και αυτό το μήνα οι πιο απαισιόδοξοι στην Ευρώπη, ενώ ακολουθούν με μεγάλη διαφορά οι Πορτογάλοι, οι Ρουμάνοι και οι Βούλγαροι. Πάντως και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η καταναλωτική εμπιστοσύνη επιδεινώνεται, τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη, (στις -12,4 και -11,2 μονάδες αντίστοιχα). Από τις υπόλοιπες χώρες, σε οκτώ (Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία) καταγράφονται τον Ιούλιο θετικοί δείκτες. Αναλυτικότερα:

■ Σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι δυσμενείς προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες εντείνονται αισθητά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να χάνει σχεδόν 8 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -70,7, σε νέα ιστορικά χαμηλή επίδοση. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που πιστεύει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική του κατάσταση θα επιδεινωθεί ελαφρά ή αισθητά διευρύνεται στο 80% (από 76%), ενώ μόλις το 2% αναμένει ελαφρά βελτίωση. Οι σχετικοί δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -6,2 και -6,0 μονάδες.

■ Επιδείνωση και στις ήδη πολύ δυσμενείς προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο επιδεινώνονται περαιτέρω τον Ιούλιο και διαμορφώνονται στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του περασμένου Δεκεμβρίου, στις -76,5 μονάδες (από -72,7). Το ποσοστό των καταναλωτών που προβλέπουν μεγάλη επιδείνωση διευρύνεται ελαφρά στο 79% (από 77%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναμένει ελαφρά βελτίωση αυξάνεται οριακά στο 5%. Οι σχετικοί αρνητικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διευρύνονται στις -16,1 και -14,2 μονάδες αντίστοιχα.

■ Σε πολύ χαμηλά επίπεδα παραμένει η πρόθεση για αποταμίευση, παρά τη μικρή άνοδο

Μετά από τέσσερις μήνες υποχώρησης και τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Ιουνίου, τον Ιούλιο η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες κερδίζει 2 μονάδες και ο σχετικός δείκτης φθάνει στις -71,9 μονάδες, χωρίς όμως να αλλάζει κάτι επί της ουσίας. Το 84% (από 87%) των ελληνικών νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ ανέρχεται στο 14% (από 12%) το ποσοστό εκείνων που την κρίνει ως αρκετά ή πολύ πιθανή.

Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη επιδεινώνονται ελαφρά, στις -5,9 και -8,2 μονάδες αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12	-7,5	-4	-17	-23	-13				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7	-14				
Ελλάδα	-76,8 Ιουλ-11	-16,9 Απρ-04	-37	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7	-64				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13,0	-13,4	-13,8	-12,2	-14,9	-14,9	-13,8	-11,2	-11,6	-11,5	-11,0	-12,1
Ευρωζώνη	-15,8	-17,4	-17,3	-15,0	-17,7	-17,3	-14,0	-11,4	-11,0	-10,9	-9,4	-11,0
Ελλάδα	-47,2	-50,5	-57,5	-60,6	-66,9	-66,8	-66,5	-61,3	-66,8	-72,4	-69,0	-75,4
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-12,6	-12,4	-12,8	-13,9	-10,7	-11,0	-12,4					
Ευρωζώνη	-11,2	-10,0	-10,6	-11,6	-9,9	-9,8	-11,2					
Ελλάδα	-72,1	-67,3	-66,2	-70,0	-68,5	-75,0	-76,8					

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Εξαιρετικά δυσμενείς παραμένουν οι προβλέψεις για άνοδο της ανεργίας

Μετά τα ιστορικά υψηλά του Ιουνίου, τον Ιούλιο ο δείκτης πρόβλεψης των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται κατά 2,5 περίπου μονάδες χαμηλότερα, στις 88,2, με τη συντριπτική πλειονότητα των ελληνικών νοικοκυριών να αναμένει και πάλι άνοδο της ανεργίας εντός 12μήνου. Το εξαιρετικά υψηλό 84% των νοικοκυριών αναμένει αισθητή αύξηση της ανεργίας (από 88%), ενώ οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αυξάνονται στις +21,2 και +16,1 μονάδες.

■ Οριακή επιδείνωση της πολύ χαμηλής πρόθεσης για μείζονες αγορές

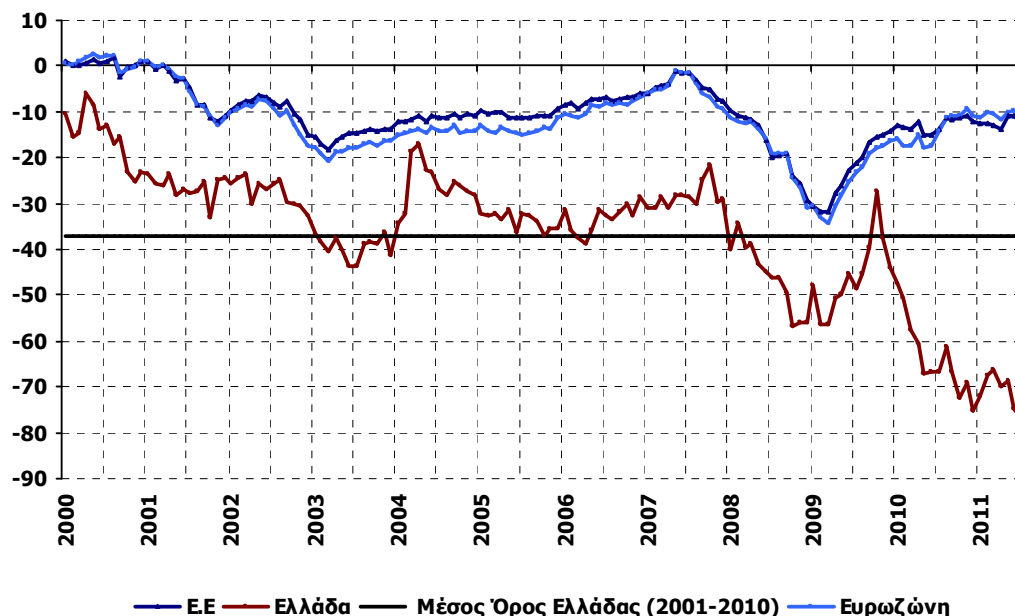
Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) υποχωρεί οριακά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να φθάνει τις -71,3 μονάδες (από -70,1). Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που προβλέπει ότι θα διατηρήσει το υφιστάμενο επίπεδο δαπανών διευρύνεται στο 14% (από 10%), ενώ οι σχετικοί ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώνονται αμφότεροι στις -23,8 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη.

■ Μικρή αποκλιμάκωση των πληθωριστικών προσδοκιών

Η έντονη κλιμάκωση στις προβλέψεις των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες τον Ιούνιο λόγω έμμεσων φόρων, δίνει τη θέση της σε ελαφρώς λιγότερο πληθωριστικές προβλέψεις τον

Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να χάνει 10 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 32,8 μονάδες, παραμένοντας όμως πάνω από τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους (26,1 στην ΕΕ και 25,4 στην Ευρωζώνη). Το 60% των καταναλωτών (από 66%) αναμένει άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ ένα 13% (από 9%) προβλέπει μείωση.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Ενίσχυση του ποσοστού εκείνων που «μόλις τα βγάζουν πέρα»

Ως προς την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Ιούλιο, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που κρίνει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του διευρύνεται μετά από τέσσερις μήνες υποχώρησης στο 16% (από 13%), ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται στο 59% (από 53%) το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα». Τα νοικοκυριά που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους περιορίζονται στο 11% (από 16%), ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί υποχωρεί στο 14% (από 17%).

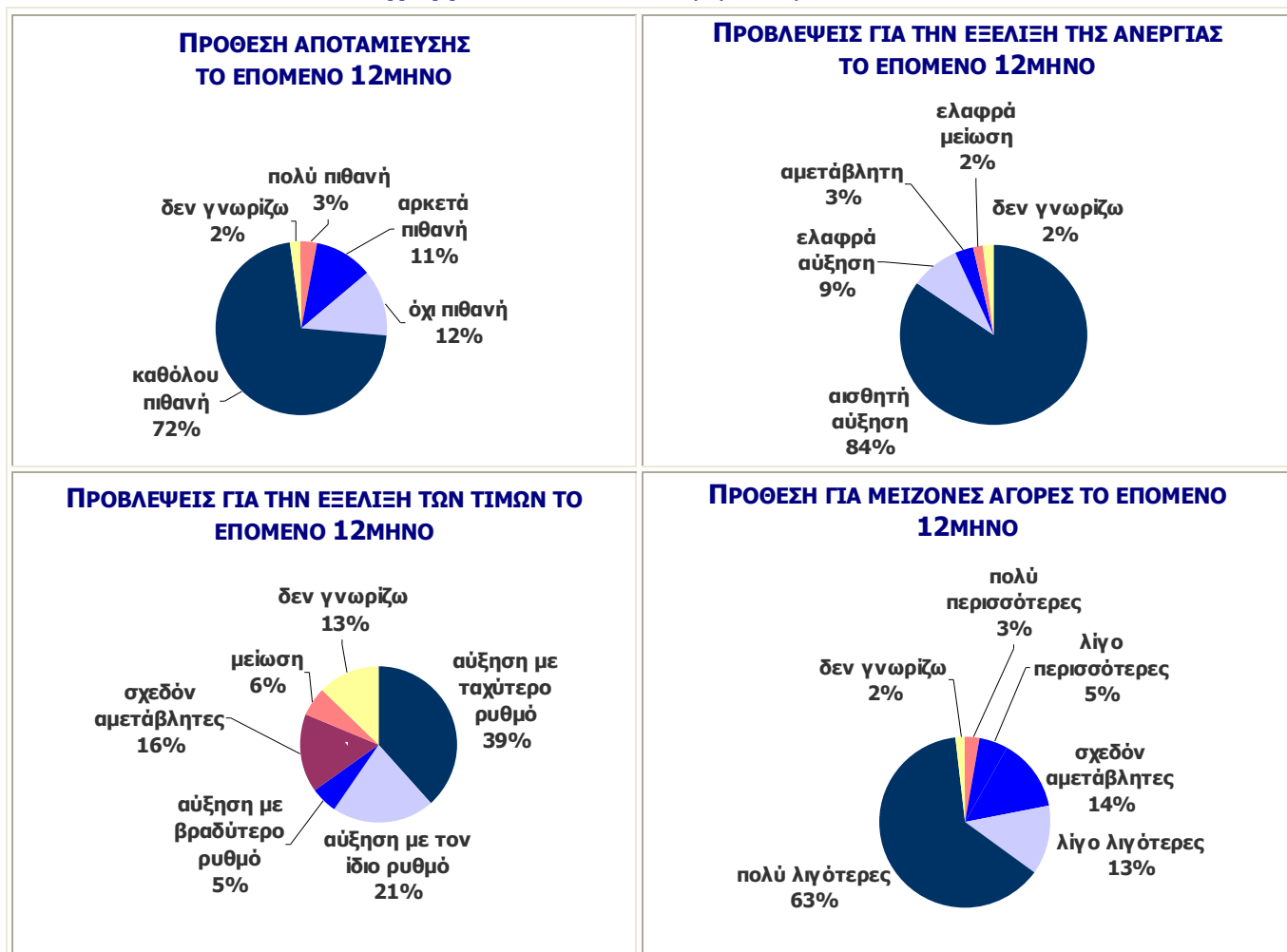
Τον Ιούλιο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα** ζητήματα που εξετάζονται σε τριμηνιαία βάση και τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Τον Ιούλιο, η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών παραμένει σχεδόν στα ίδια, ιστορικά χαμηλά επίπεδα της μέτρησης του Απριλίου, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -88,8 μονάδες (από -89,2). Οι μεταβολές των αντίστοιχων δεικτών σε ΕΕ και Ευρωζώνη είναι επίσης οριακές (στις -74,4 και -78,1 μονάδες αντίστοιχα στις δύο

ζώνες). Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που δηλώνει ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο παραμένει στο 4%.

- Σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα διαμορφώνεται η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να φθάνει στις -95,2 μονάδες (από -92,6 μονάδες στη μέτρηση Απριλίου). Η επίδοση αυτή είναι χαμηλότερη από τις μέσες ευρωπαϊκές τιμές, οι οποίες παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, στις -89,6 και -90,4 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Από τα ελληνικά νοικοκυριά, λιγότερο από το 1% δηλώνει με βεβαιότητα ότι θα προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο, ενώ το 2% κρίνει και πάλι ότι ίσως και να προβεί σε σχετικές δαπάνες.
- Εξασθενεί και η πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -82,9 μονάδες (από -78), όταν οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες παραμένουν ουσιαστικά αμετάβλητοι, στις -57,3 και -60,3 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που δηλώνουν αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα περιορίζεται στο 6% (από 9%).

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

Πηγή: IOBE